

А. І. Шушківський

Кирпичов Михайло Вікторович

КИРПИЧОВ Михайло Вікторович (11(23). 08. 1879, С.-Петербург – 10. 01. 1955, Москва) – фахівець у галузі теплотехніки. Дит. роки минули в Харкові, де його батько – [В. Кирпичов](#) – очолював технол. інститут. Академік АН СРСР (1939). Сталінська премія (1941). Державні нагороди СРСР. Закін. Харків. гімназію № 3 (1898) та С.-Петербур. технол. інститут (1907). Відтоді працював у Ленінгр. політех. інституті (нині С.-Петербург): 1919–33 – проф.; водночас 1925–29 – зав. теплотех. відділу Ленінгр. фіз.-тех. лабораторії; 1929–30 – директор Ленінгр. обл. теплотех. інституту. 1930 заарешт. за сфабрик. звинуваченням, 1932 звільнений. 1933–45 його наук. діяльність була пов'язана з Центр. котлотурбін. інститутом, водночас 1933–55 – з Енергет. інститутом АН СРСР (керував теплотех. сектором; обидва – Москва); 1937–49 – проф. Моск. енергет. інституту. На поч. наук. діяльності займався питаннями раціоналізації парових котлів, збільшення їхньої продуктивності й уточнення тепл. розрахунку, а також спалювання вугіл. пилу та застосування пару високого тиску на електрич. станціях. Уперше в СРСР дослідив фіз. сутність робочих процесів у котел. агрегатах. Особливе значення мають праці К. з теорії подібності. Створив теорію моделювання фіз. процесів, яка дозволяє вивчати роботу парових котлів та ін. парових агрегатів на моделях. До 108-річчя К. АН СРСР випустила зб. «Теория подобия и тепловое моделирование» (Москва, 1987).

Основні праці

О теплопередаче в котлах // Успехи тепл. техники. Ленинград, 1924; Моделирование тепловых устройств. Москва; Ленинград, 1936 (співавтор); Теплопередача: Учеб. Москва;

Ленинград, 1940 (співавтор); Теория подобия как основа эксперимента // Изв. АН СССР. Отдел. тех. наук. 1945. № 4–5; Учение о подобии как основа опыта // Вест. АН СССР. 1945. № 5–6; Математические основы теории подобия. Москва; Ленинград, 1949 (співавтор); Теория подобия. Москва, 1953.

Рекомендована література

1. Михаил Викторович Кирпичев: Биобиблиогр. указ. Москва; Ленинград, 1949;
2. Академик Михаил Викторович Кирпичев (К 75-летию со дня рожд.) // Изв. АН СССР. Отдел. тех. наук. 1954. № 8;
3. Михаил Викторович Кирпичев [Некролог] // Там само. 1955. № 2;
4. Кружилин Г. Н. Первый академик-теплотехник (К 125-летию со дня рожд.) // Вест. РАН. 2004. Т. 74, № 7.

Бібліографічний опис:

Кирпичов Михайло Вікторович / А. І. Шушківський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2013. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-6501>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).